

ותן חלקנו בתורתך

מאת כ"ק האדמו"ר מרחלין שליט"א

שיחת התעמקות על פי דרך עץ החיים
פרשת האזינו תשפ"ו

קבלת קהל בתיאום מראש בטל' 02-6520002

www.rachlin.org.il

בהוצאת: אוריאל יעוץ ופתרונות בע"מ

יפה רום 40 ירושלים ת"ן

לקבלת הגיליון למייל: rachlin@rachlin.org.il

© כל הזכויות שמורות לכ"ק האדמו"ר רבי פינחס דניאל הכהן רחלין שליט"א

סרקו להורדה

מאמר זה הנו תמלול של שיעור בפרשת השבוע שהעביר כ"ק האדמו"ר שליט"א.

פרשת האזינו תשפ"ו – עמו אנכי בצרה

יעביר את המסר כדי שזה יחרט בכל הנשמות של עם ישראל עד סוף כל הדורות, שלא ניפול, שלא נאכזב את הבורא יתברך. ולצערנו הוא צדק, גדול הנביאים, גדול החכמים, בזה שעם ישראל נכשל. ברור שהדרגה של עם ישראל במדבר היתה דרגה גבוהה מאד. אין כמו דור המדבר, אומר ה'תנא דבי אליהו הקדוש. אין כמו דור המדבר, למרות שהיו תקלות, אבל בכל זאת "לְקִתְּךָ אַחֲרֵי בְּמִדְבַּר פָּאֲרָץ לֹא זָרְעָה", מסירות הנפש של עם ישראל כאיש אחד בלב אחד, כל מה שעברנו, זה היה חזק מאד, נשמות בדרגה הכי גבוהה יחד עם משה רבינו – זה לא פשוט.

אז מצד אחד הגדלות הזו. אחר כך אבל יורדים לטבע, צריך לכבוש את הארץ ולזרוע ולקצור ולהתמודד עם המציאות, כבר לא יורד המן, ואין ענני הכבוד, משה רבינו הסתלק. אז כל זמן שיהושע היה קיים הם לא חטאו. זה יאמר לזכותו של יהושע, "נער לא ימיש מתוך האהל", בגלל שהוא היה דבוק ברבי שלו בדבקות אמתית. ולכן האור של משה רבינו שהוא מבחינת חמה עבר כל הזמן ליהושע שהוא בחינת לבנה, שאין ללבנה אור מעצמה. ובזכות זה שהוא היה חסיד נאמן, אפשר לקרוא לו ככה, אז הוא גם זכה לשמירה – גם משמים, ה' הבטיח לו, וגם בזכות משה ובזכות התורה, שבזמנו לא חטאו.

אבל אחרי שהוא הסתלק – ירידת הדורות, והם כבר חטאו, חטאו בעבודה זרה, שזה דבר כואב מאד לה' יתברך מאד מאד מאד. איזו... בלשון שלנו, זו בגידה. ה' יתברך נתן לך את החיים, נתן לך את התורה, נתן לך את הארץ, נתן לך את הכל, הוציא אותך ממצרים, קרע לך את הים, קיים מה שהבטיח לאבותינו הקדושים – ואתה הולך ולומד פה מכמה אנשים פה לעבוד עבודה זרה!!

אז חכמים אמרו שהיצר של עבודה זרה היה חזק מאד, לא סתם הם נפלו בזה, כמו שיש גם היום יצרים, ה' ירחם, קשים שאנשים נופלים בהם, יעזור ה' שלא יפלו.

בכל אופן, אז הוא עכשיו צריך לחנך את הדור הזה ששומע אותו ואת הדורות הבאים. הוא עושה את זה בקיצור נמרץ יחסית הפעם, אבל בלשון חדה ולא קלה של תוכחה ושל אזהרה ושל איום מה יקרה אם הם יבגדו בה' יתברך.

מזה אני רציתי להקיש לענייני חינוך. אתם יודעים שאני גם במקצועי מורה בחינוך מיוחד, עבדתי עשרים שנה במשרד

ערב טוב! שבוע טוב, שנה טובה! חודש טוב, מה שלומכם? אנחנו כאן ב'ותן חלקנו בתורתך', פרשת האזינו תשפ"ו. ובשם ה' נעשה ונצליח. אתם יודעים שאנחנו מתיחסים לפרשה על פי 'דרך עץ החיים'.

משך את תשומת לבי הענין של השירה. השירה, זה דבר חשוב מאד. כן, הלשון של הפרשה היא בלשון של שירה. חזקיה עמד להיות משיח, אבל לא זכה כי הוא לא אמר שירה. תראו איזה דבר גדול השירה, כמה זה חשוב. בדרך כלל כשבחרים – בחרים... כאן זה משה רבינו, כן? להבדיל – אבל כשמשוררים, כותבים, סופרים, כותבים בלשון של שירה זה באמת מושך את האור מההיכל של השירה, מאיפה שבא השפע הזה. זה שפע מיוחד.

אפשר להגיד דברים באמצעות שירה שאי אפשר להגיד באמצעות פרוזה, באמצעות שיעור, נאום. לשירה יש כח מיוחד. הוא נכנס בדרך רוחנית, בדרך סודית כזו לנפש האדם. וכמובן, בשירה הרגילה של בני אדם יכולים לבטא גם דברים חיוביים ולא עלינו גם דברים שליליים.

כאן בפרשה השירה היא מופלאה, כמו כל התורה. מובן שכל הלשון הכל סודות של ה' יתברך, סודות של הקבלה הכל, כל קוצו של יו"ד יש לו משמעות. אז המלים הם לא סתם. אבל בפירוש הפשוט רואים 'וואו, איזו שפה', איזו שפה מופלאה. וזה נכנס. זה נכנס בדרך של שירה.

אבל השירה הזאת היא גם סיכום של ההיסטוריה שלנו, בעיקר של העבירות, תוכחה, וגם איום ואזהרה מה יקרה כשניכנס לארץ אם אנחנו לא נעבוד את ה' כראוי ונעשה דברים לא טובים, וגם הוא כאן מעיד על האופי קשה העורף של עם ישראל והוא אומר שהם יכשלו, שכבר כשלו במדבר אז הם יכשלו גם בארץ. אני אומר את זה במלים שלי. וכמובן, לכן היה הענין הזה של לא ללמוד משבעת העממים שהיו פה בארץ, שלא ילכו אחרי אלהים אחרים וכן הלאה וכן הלאה.

יחסית זו פרשה קצרה מתומצתת מאד, חזקה מאד, עצמית, ועם רגשות קשים של משה רבינו, עם דאגה אמתית של משה רבינו מה יקרה לעם ישראל ומה יקרה אחרי שהוא יסתלק – הרגשה של חוסר אונים של עבד ה' ורועה נאמן, עבד נאמן ורועה נאמן – עבד נאמן כלפי שמיא, רועה נאמן כלפי עם ישראל. אז הוא דואג מה יהיה, איך הוא יביא את המסר, איך

החינוך בתור מורה לבעלי מוגבלויות חמורות וגם עבדתי בחינוך הרגיל, בקיצור איש חינוך. אז הדבר הזה מעניין אותי, מושך אותי – השיטה הפדגוגית אם לקרוא לזה ככה, של משה רבינו, שהוא רוצה להנחיל אזהרות ולחנך, ואיך היום אנחנו מחנכים.

גם היום אנחנו בסכנה, כל ילד בסכנה שיתרחק מדרך ה', ה' ישמור. אז איך ההורים והמחנכים מנחילים את הדרך בדרך שזה יתקבל. כל הענין זה שזה יתקבל.

"משה קבל תורה מסיני, וְיִסְּרָהּ לַיהוּשֻׁעַ", "ויהושע לזקנים" – וכבר שם התחיל הבלאגן הגדול יותר, "וזקנים לנביאים, ונביאים מְסֻרֹתָ לַאֲנָשִׁי כְּנֶסֶת הַגְּדוּלָּה", וכן הלאה בכל הדורות.

ואנחנו בדור האחרון שבאחרון, החוצפה גוברת, היצר הרע קשה, הנשמות למטה, בעקבים של אדם בליעל, בסוף של ה... איפה שהשמרים, סוף החבית כמו שאומרים. אז קשה מאוד להנחיל את התורה שבאמת תישאר ושהילד והנכד והנין והבן של הנין גם ילכו בדרך ה'. ואז יש "חֲנֻךְ לְנֶעַר עַל פִּי דְרָכֹוֹ", ויש "שמאל דוחה וימין מקרבת". ואנשים שואלים כמה שמאל, כמה ימין? כמה שמאל דוחה, כמה ימין מקרבת? שמאל דוחה, זה שמאל, זה דין. ימין מקרבת, זו אהבה, זה חסד. ככה הרבה שמאל דוחה, וככה קצת ימין מקרבת? או הרבה ימין מקרבת, ומעט שמאל דוחה?

אין נוסחה אחת. בשביל זה כתוב "חֲנֻךְ לְנֶעַר עַל פִּי דְרָכֹוֹ", לפי הטבע שלו, לפי הקשר שלך אתו, ההשפעה. צריך שיהיה קשר והשפעה יום-יומית, לא רק בענין לימוד תורה, אלא שתהיה און קשבת שלו, כתובת שלו, חבר נאמן שלו, רועה נאמן שלו, שהילד ירגיש שאבא ואמא הם אנשים שהם קרובים אליו ומבינים את כל הבעיות שלו ועוזרים לו. זה דורש המון, במיוחד אם יש הרבה ילדים. וצריך להשקיע כל יום הרבה תשומת לב וגם הרבה להתפלל על איך, באיזה לבוש, להביא לכל ילד את ההדרכה ואת התורה – כדי שזה יתקבל.

אז כאן יש ענין מעניין, שהוא אומר שעם ישראל יכשל. אוקיי. להבדיל אין סוף הבדלות, כי אין לנו השגה במשה רבנו ולא בדור המדבר וכמובן לא בקדוש ברוך הוא – אבל אנחנו בדרגה שלנו, שאנחנו צריכים לחנך את הילד, אנחנו צריכים לתת לו הרגשה שהוא יכשל? יש בזה משהו חיובי, 'תשמע, תזהר. אל תלך עם הילדים האלה. הם ילדים מקולקלים, הם עושים שטויות, אתה תלמד מהם. ואם תלמד מהם, אתה תסתבך, גם עם בורא עולם, אולי תסתבך גם עם החוק. אל תעשה, אל תלך'. זו אזהרה נכונה.

אבל אם אומרים לילד 'תשמע, אתה לא שוה שום דבר, אין לך שום סיכוי. מולם אתה אפס אתה בטוח תלך ולא תצליח' – זה מוריד לו את הערך העצמי, זה מוריד לו את הבטחון. ואז הוא אומר 'אה, אם אני כל כך לא שוה כלום, בוודאי אני אכשיל', ואז הוא לא עושה כלום והוא נכשל. אז יש פה גם כן מנעד: עד איפה אתה אומר לו 'תזהר', עד איפה אתה מזהיר אותו, עד איפה אתה קצת מתאר לו את מפת הקרב – וגם מתאר לו מי הוא, מה הכוחות שלו, מה היכולות שלו.

כדאי מאוד שהילד יראה בעצמו משהו חיובי, גם אם הוא ילד קצת בעייתי, גם אם הוא ילד שלא קל לו, נניח הוא עם בעיות התנהגות וכאלה דברים – שלא ירגיש שהוא מופרע ושאינו לתיקון והוא רשע וזורקים אותו מבית הספר או מהחדר. לא, לא. צריך לתת לו את ההרגשה שאתה אוהב אותו ואתה סומך עליו.

אני זוכר שכשהייתי צעיר ועבדתי בריפוי בעיסוק, ריפוי באמנות, ריפוי במוזיקה, בתור מדריך שיקומי בארבעה בתי

חולים פסיכיאטריים לפני שלמדתי חינוך מיוחד – כל זה מסופר בספר שלנו 'עמו אנכי', תורידו אותו מהאתר בחינם, תקראו אותו, זה ספר חשוב מאוד, חשוב מאוד לכל בן אדם – בקיצור, אני לא למדתי אבל ככה אז בזמנו היתה לי הגישה להתייחס לחולים הפסיכיאטריים במחלקות הכרוניות שעבדתי בהן, שהיו חולים של חמשים שנה אשפוז, ארבעים שנה אשפוז, שלא דיברו, לא הבחינו בין אוכל לבין פסולת, מצבים הכי קשים.

אני התייחסתי אליהם כבני אדם נורמליים. ככה בא לי משמים, גם לתת להם כבוד כי היו אנשים שהיו צועקים עליהם, כבוד – וגם, באהבה, אבל אני מצפה לשיתוף פעולה.

כן, אני לא חושב שאתה חולה נפש ושאתה לא פה בכלל ואתה לא מבין מי אתה ומה אתה. אני מצפה שתבוא, 'הנה, בוא תשב אתי, בוא נעשה משהו, בוא נצייר. בוא נעבוד. תעזור לי רגע, תרים את השולחן. ואוי תביא כסא' – ככה. והיה פלא פלאים. חולים שלא עשו כלום, שממש היו, לא יודע איך לקרוא לזה, לא דיברו עם אף אחד, לא עשו שום דבר, לא שלטו בעצמם, כלום-כלום-כלום, בעולם אחר, חולים בסכיזופרניה כרונית קשה מאוד – התחילו לתפקד.

כשאתה התייחסת אליו כבן אדם ואתה התייחסת באהבה ובכבוד, וציפית שהוא יעזור לך להזיז את השולחן כי אתה לא יכול לבד – הוא פתאום לקח את הידיים והזיז את השולחן, הוא נזכר שהוא בן אדם, הוא נזכר שהוא שוה משהו, הוא לא איזו רוח רפאים במחלקה שבה רק מתייחסים אליו כדי לצעוק עליו כי הוא מלכלך ועושה בעיות.

מאד מאוד עמוק היה הטיפול הזה. זה היה אצלי עמוק בלב ובנשמה. וזה עזר מאוד מאוד, פלא פלאים, פלא פלאים.

ולכן חשוב מאוד שכל הילדים, ובכלל כל בני האדם, תתייחס אליהם, תתן בהם אמון שהם יכולים. יצא לי לעזור לשקם גם אנשים עם בעיות פיזיולוגיות. עבדתי גם עם בתי אבות, מקומות כאלה. אז בן אדם, אם המשקם שלו משדר לו, באהבה ובכבוד, אבל משדר לו שהוא יכול והוא מסוגל – אז הוא יתגבר על הפחד, על הבושה, על כל הדימוי העצמי השלילי שלו, והוא פתאום יוכל, כן. ועל כל צעד קטן שהוא מתקדם, 'וואו', אתה נותן לו מחמאה ומעודד אותו – הבן אדם יתקדם. ככה זה בחינוך המיוחד, בפסיכיאטריה, בשיקום – ובחינוך הרגיל כי היום כולם צריכים שיקום וטיפול בגלל הלחצים, ה' יעזור.

אם כן, הנקודה הזו היא חשובה מאוד: לתת את ההרגשה שאתם תצליחו, למרות הכל ה' יעזור ואתם תצליחו – לא רק להזהיר, שגם זה חשוב מאוד, מאד מאוד, שזה מה שמשה רבינו עושה פה, מזהיר ומאיים עם הענשים.

וגם הענין של הענשים: הדור שלנו למטה מאוד, למטה מאוד, הדעות מעורבבות עם כל הדעות של אומות העולם וכל מיני עניינים. וכמו שאמרתי, יש חוצפה, קשה לדבר עם הילדים. אז אתה צריך להגיע, "אל תדון את חברך עד שתגיע למקומו" – תגיע למקומו, תגיע למקומו, תבין אותו, תתבונן, תבין את כל מה שקורה לו, ותעזור לו.

היום יש ענין של לעמוד לימין אביון, כן, כמו הלשון של הפסוק, "כִּי יַעֲמֹד לְיָמִין אֲבִיּוֹן", וגם "עֲמֹד אֲנֹכִי בְּצִרְהָ". אתה ביחד אתו, אתה ביחד אתו, ובסיעתא דשמיא אנחנו נצליח בעזרת ה', אנחנו נתקדם – תמיד בצד החיובי, תמיד. לא משנה באיזה מצב האדם – אתה מאמין בו, אתה דן אותו לכף זכות, אם בכלל אתה דן אותו, אתה מעודד אותו. זו כבר עליה גדולה מאד מהמצב שהוא היה בו, שבור, גמור, מיאוש, הוא לא יודע בכלל שהוא בן אדם.

'דרך עץ החיים' היא הדרך שמחדש כ"ק האדמו"ר מרחלין שליט"א
והיא מעניקה לך את כל הידיעות הנחוצות להפוך להיות צדיק ולעבוד את ה' יתברך
לשם שמים על פי פרד"ס התורה הקדושה.

הפץ אותה לזיכוי הרבים – "ומלאה הארץ דעה את ה'!"

מתוך נפשי – הכנה לסוכות תשפ"ו, בדיקה עצמית

מאת כ"ק האדמו"ר רבי פינחס דניאל הכהן רחלין שליט"א
י"א תשרי תשפ"ו

לעילוי נשמות הנופלים - לרפואת הפצועים - להחזרת החטופים - לשמירה על החיילים.

- א. אתה נוי סוכה? נוכחותך בסוכה מיפה אותה?
 - ב. הסתכל היטב באתרוג שלך – בהשגחה פרטית כל אחד זוכה לקנות את אתרוגו שהוא מראה שלו! יש בו פגמים? אילו? איפה? הוא כשר, פסול או מהודר...?
 - ג. השתיה שלך בסוכה מזככת אותך?
 - ד. אתה מרגיש את שמחת החג?
 - ה. אתה שמח בהוצאות לכבוד החג?
 - ו. אורחים אתה אוהב להביא אל סוכתך?
 - ז. הסוכה – כשרה? מהודרת? פסולה? התחושה בה רוחנית או גשמית? חיצונית או פנימית?
 - ח. אתה חש בסוכה את קרבת האלקים?
 - ט. הסכך הוא לנצח, או טרי? למה?
 - י. אתה מחכה לסוכות כל השנה?
 - יא. בשמחת בית השואבה – אתה 'עושה רושם', או חש דבקות?
 - יב. אתה טורח בעצמך בעשית הסוכה?
 - יג. כמה זמן ביממה אתה שוהה בסוכה?
 - יד. כשאתה בסוכה אתה משתדל לא להפריע לשכנים?
 - טו. בסוכה שלך יש שמירה על הצניעות?
 - טז. יונה הנביא זכה לנבואה כי שמח בשמחת בית השואבה. ומה אתך? אתה בכיוון?
 - יז. למדת הלכות ארבעת המינים? הלכות סוכה? וקצת חסידות וקבלה על סוכות טעמת?
 - יח. יש בך טעם וריח?
 - יט. יש סיכוי שתראה או תחוש את נוכחות האושפיזין הקדישין?!
 - כ. אין לכעוס בסוכה ובסוכות – "וּפְרוּשׁ עָלֵינוּ סִפְתָּ שְׁלוֹמֶךָ".
 - כא. דרך אגב: מה מרובה בחייך – הצל או החמה?
 - כב. "אֶגְדָּה אֶחָת" – כל ישראל אֶגְדָּה אחת! צריך להתאמץ בענין, וליישם את זה בחיים.
 - כג. אסור שהסכך יקבל טומאה – ואתה?
 - כד. "ושמחת בחגך". לשמוח באמת, זו מלחמה רצינית. אבל יש עזרה משמים!
 - כה. הסוכה היא המקום וההזדמנות לדבקות, לקדושה, להתעלות ולמשיכת אורות לכל השנה!
- לחיים! לחיים! לחיים! "עבדו את ה' בשמחה"!**
- נא להפיץ את מעינות דע"ה בכל מקום ובכל זמן ובכל סוכה, לזיכוי הרבים למען שמו באהבה!**
- לחיים! לחיים! לחיים! גמר טוב לכל בית ישראל, וחג שמח! וכט"ס!**